

Tahsilat Genel Tebliği Seri A Sıra No 11

T.C. - 14.06.2018 Tarihli 30451 Sayılı Resmi Gazete - Tahsilat Genel Tebliği Seri: A Sıra No: 1’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri: A Sıra No: 11)

14.06.2018 Tarihli 30451 Sayılı Resmi Gazete

TEBLİĞ

Maliye Bakanlığı (Gelir İdaresi Başkanlığı)’ndan:

Tahsilat Genel Tebliği Seri: A Sıra No: 1’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri: A Sıra No: 11)

MADDE 1 - 30/6/2007 tarihli ve 26568 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tahsilat Genel Tebliği Seri: A Sıra No: 1’in Birinci Kısım, İkinci Bölümünde yer alan “IV. Amme Alacaklarında Rüçhan Hakkı” başlıklı bölümünün;

- a) (1) numaralı alt bölümünün ikinci paragrafının ikinci cümlesi “Ayrıca, maddede amme alacaklarından önce tesis edilmiş olan rehnin amme alacaklarının önceliğine etkisi hakkında özel düzenlemeler yapılmıştır.” şeklinde değiştirilmiştir.
- b) (2) numaralı alt bölümünden sonra gelmek üzere aşağıdaki (3) numaralı alt bölüm eklenmiş ve diğer bölüm numaraları buna göre teselsül ettirilmiştir.

“3. 6183 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi, 28/2/2018 tarihli ve 7101 sayılı İcra ve İflâs Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 47 nci maddesiyle “Gümrük resmi, bina ve arazi vergisi gibi eşya ve gayrimenkulün aynından doğan amme alacakları o eşya ve gayrimenkul bedelinden tahsilinde rehinli alacaklardan sonra gelir.” şeklini almıştır.

Yapılan bu değişiklik sonrasında malın aynından doğan amme alacaklarının genel bütçeye gelir kaydedilip kaydedilmediği, bu alacaklar nedeniyle haciz tatbik edilip edilmediği hususları da dikkate alınarak öncelik hakkının belirlenmesi gerekmektedir.

Buna göre,

a) Malın aynından doğan alacağın genel bütçe geliri olması ve amme alacağı için haciz tatbik edilmiş olması halinde söz konusu amme alacağı;

- mal üzerindeki rehin şerhi ilk sırada ise Kanunun 21 inci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi gereğince rehinden sonra gelmek üzere öncelik hakkına sahip olacaktır.

- mal üzerindeki rehin şerhinin ilk sırada olmaması halinde, Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi gereğince, ilk sırada yer alan üçüncü şahsın haczine iştirak edecektir.

b) Malın aynından doğan alacağın genel bütçe geliri olmasına rağmen bu alacak için haciz tatbik edilmemiş olması durumunda söz konusu amme alacağı Kanunun 21 inci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi gereğince rehinden sonra gelmek üzere öncelik hakkına sahip olacaktır.

c) Malın aynından doğan alacağın emlak vergisi gibi genel bütçe geliri olmaması halinde bu alacağın rehinden önceki hacze iştirak hakkı bulunmamaktadır. Bu alacak için rehinden önce haciz tatbik edilmemiş olması durumunda rehinden sonra öncelikli alacak olarak dikkate alınması gerekmektedir.

Diğer taraftan, 21 inci maddenin ikinci fıkrasının ikinci cümlesinde yapılan ve malın aynından doğan amme alacaklarının öncelik hakkını etkileyen bu değişiklik, rehnin varlığı halinde dikkate alınacak olup, rehnin bulunmadığı hallerde aynından doğan amme alacakları her halükarda öncelikli alacak olarak dikkate alınacaktır. Dolayısıyla, malın satış bedelinden ilk sırada yer alan üçüncü şahsın haczinden önce aynından doğan amme alacaklarına pay ayrılacaktır.”

MADDE 2 - Aynı Tebliğin Birinci Kısım, İkinci Bölüm “VIII. Limited Şirketlerin Amme Borçları” başlıklı bölümünün (3) numaralı alt bölümünün altıncı paragrafının son cümlesi “Bu durumda ortaklık payının devredildiği tarih olarak; devrin ortaklar genel kurulu tarafından onaylanmış veya onaylanmış sayılması halinde onay tarihinin, şirket sözleşmesinde ortaklık payının devri için ortaklar genel kurulu onayının aranmadığı durumlarda noter tasdikli devir sözleşmesi tarihinin esas alınması gerekmektedir.” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 3 - Aynı Tebliğin İkinci Kısım, Birinci Bölüm “VI- Haciz” başlıklı bölümünün “2. Mal varlığı araştırması” başlıklı alt bölümünde yer alan (b) bölümünün onuncu paragrafının sonuna “2918 sayılı Kanunun Ek 18 inci maddesine göre araç sicilinin Türkiye Noterler Birliğince tutulmaya

başlanılması halinde, araçlara ilişkin yapılacak malvarlığı araştırması işlemleri buna göre sürdürülecektir.” cümlesi eklenmiştir.

MADDE 4 - Aynı Tebliğin İkinci Kısım, Birinci Bölüm “XI- Haczedilen Malların Paraya Çevrilmesi” başlıklı bölümden sonra gelmek üzere “XII- Bazı Hallerde Haczin Kaldırılması” başlıklı aşağıdaki bölüm eklenmiş ve sonraki bölüm başlığının numarası buna göre teselsül ettirilmiştir.

“XII- Bazı Hallerde Haczin Kaldırılması

1. 21/3/2018 tarihli ve 7103 sayılı Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 2 nci maddesiyle 6183 sayılı Kanuna “Bazı hallerde haczin kaldırılması” başlıklı 74/A maddesi eklenmiş ve madde 1/4/2018 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

Madde ile Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince amme alacağına karşılık haczedilmiş olan mallar üzerindeki haczin, maddede sayılan şartların sağlanması halinde, kaldırılmasına imkan sağlanmaktadır.

ç) Mahcuz mala ilişkin takip masraflarının ayrıca ödenmesi, gerekmektedir.

Örnek 1- Borçlunun Ankara Vergi Dairesi Başkanlığına bağlı Ostim ve Yeğenbey ile İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığına bağlı Yeditepe Veraset ve Harçlar Vergi Dairelerine olan borçlarından dolayı sahip olduğu gayrimenkul üç vergi dairesince de haczedilmiştir. İlk haciz Ostim Vergi Dairesince tatbik edilmiştir. Buna göre, madde hükmünden yararlanmak isteyen borçlunun Ostim Vergi Dairesine başvuruda bulunması gerekmektedir.

3. 6183 sayılı Kanunun 74/A maddesinde haczedilen malın değer tespitinin 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılacağı düzenlenmiştir.

Buna göre, haczedilen mala karşılık ödenecek tutarın tahsil dairesince belirlenebilmesi için öncelikle 6183 sayılı Kanunun ilgili hükümlerine göre değer tespitinin yapılması gerekmektedir. Ancak, 74/A maddesine istinaden haczi kaldırılacak menkul mallar için yapılacak değer tespiti sırasında tahsil dairesince her halükarda bilirkişiye değer biçtirilecektir.

4. Madde kapsamında haczin kaldırılabilmesi için mahcuz mala biçilen değer ile %10 fazlasının ve hacizli mala ilişkin yapılan takip masraflarının ilk sırada haciz tatbik eden tahsil dairesine ödenmesi gerekmektedir.

Ayrıca, mahcuz mal üzerinde haczi bulunan diğer tahsil dairelerinin yapmış olduğu takip masraflarının da tahsil edilmesi gerektiğinden, ilk sırada haciz tatbik eden tahsil dairesince ilgili dairelerden gerekli bilgi temin edilecektir.

5. 6183 sayılı Kanunun 74/A maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde "2. Mahcuz mala biçilen değer ile %10 fazlasının, ilk sırada haciz tatbik eden tahsil dairesine ödenmesi (Şu kadar ki, madde kapsamında ödenecek tutar, Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine olan ödeme zamanı gelmiş, tecil edilmiş veya muacceliyet kesbetmiş borçların toplamından fazla olamaz.)" hükmü yer almaktadır.

Bu hüküm çerçevesinde, 74/A maddesi kapsamında yapılacak tahsilat, amme borçlusunun Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine olan;

- ödeme zamanı gelmiş henüz vadesi geçmemiş,
- tecil edilmiş (6183 sayılı Kanun veya özel kanunlar kapsamında tecil edilmiş),
- muaccel hale gelmiş,

borçlarının toplamından fazla olamaz.

Bu çerçevede, ilk haczi tatbik eden tahsil dairesinin borçlunun bağlı olduğu tüm tahsil dairelerinden madde kapsamındaki borçlara ve takip masraflarına ilişkin bilgileri temin etmesi ve borçludan tahsil edilmesi gereken tutarı buna göre belirlemesi gerekmektedir. Dolayısıyla, mahcuz mala biçilen değer ile %10 fazlası borçlu tarafından ödenmesi gereken azami tutarı (takip masrafları hariç) ifade ettiğinden, amme alacağı toplamının bu tutardan az olması halinde borçludan amme alacağı ile varsa takip masrafı kadar ödemede bulunması talep edilecektir.

6183 sayılı Kanunun 74/A maddesi kapsamında tahsil dairesine gerekli ödeme yapıldıktan sonra, mal üzerindeki hacizler kaldırılacaktır. Mahcuz mala birden fazla tahsil dairesince haciz tatbik edilmiş olması durumunda, ilk haczi tatbik eden tahsil dairesinin bildirimi üzerine diğer dairelerce de hacizler kaldırılacaktır.

Örnek 2- Örnek 1'deki borçlunun Ostim Vergi Dairesine 150.000,- lira, Yeğenbey Vergi Dairesine 30.000,- lira, Yeditepe Veraset ve Harçlar Vergi Dairesine 15.000,- lira vadesi geçmiş borcu bulunmaktadır. Hacizli gayrimenkule 6183 sayılı Kanunun 91 inci maddesine göre takdir edilen değer 160.000,- liradır. Mahcuz mala ilişkin yapılan takip masrafı 2.000,- liradır. Borçlunun madde kapsamında 160.000,- lira ve %10 fazlası olan 16.000,- lira ile 2.000,- lira takip masrafı toplamı 178.000,- lirayı Ostim Vergi Dairesine ödemesini müteakip Ostim Vergi Dairesi ve bu dairenin bildirimi üzerine diğer vergi daireleri hacizleri kaldıracaktır. Ancak, borçlunun diğer malları üzerindeki vergi dairesi hacizlerinin amme alacakları tamamen tahsil edilmedikçe kalkmayacağı tabiidir.

6. 6183 sayılı Kanunun 74/A maddesi ile yapılan düzenleme, rızaen ödeme esasına dayalı olarak mahcuz mal üzerindeki Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince tatbik edilen hacizlerin kaldırılmasına imkan verdiğinden, mahcuz mal üzerinde Maliye Bakanlığına bağlı tahsil daireleri tarafından tatbik edilen hacizler dışında başkaca takyidat bulunması, borçlunun madde hükmünden yararlanmasına engel teşkil etmemektedir.

Buna göre, Maliye Bakanlığına bağlı tahsil daireleri tarafından tatbik edilen hacizler madde kapsamında yapılacak tahsilatı müteakip kaldırılacak ancak, bulunması halinde diğer takyidatlar hakkında bu maddenin bir etkisi olmayacaktır. Dolayısıyla, madde kapsamında yapılan tahsilatların yine maddede düzenlenen alacaklar dışında herhangi bir kişi veya kurum alacağına mahsubu söz konusu değildir.

7. 6183 sayılı Kanunun 74/A maddesinin beşinci fıkrasında "Tahsil edilen paralar, söz konusu malın aynından doğan motorlu taşıtlar vergisi ve bu vergiye bağlı fer'i alacaklar ile vergi cezalarına, mahcuz mala haciz tatbik etmiş dairelerin sırasıyla; takip konusu olan, muaccel hale gelmiş bulunan, ödeme zamanı gelmiş henüz vadesi geçmemiş olan ve tecil edilmiş bulunan alacaklarına, haciz sırasına göre mahsup edildikten sonra haciz tatbik etmemiş dairelerin bu fıkra da belirtilen alacaklarına garameten taksim edilir." hükmüne yer verilmiştir.

Fıkra hükmüne göre, hacizli menkul veya gayrimenkul mala karşılık tahsil edilen tutardan takip masrafları düşüldükten sonra kalan tutardan varsa haczi kaldırılan mala ilişkin motorlu taşıtlar vergisi ve bu vergiye bağlı fer'i alacaklar ile vergi cezalarına pay ayrılacaktır.

Kalan tutar haciz tatbik etmiş daireler arasında haciz sırasına göre dağıtılacaktır. İlk haczi tatbik eden dairenin sırasıyla; takip konusu olan, muaccel hale gelmiş bulunan, ödeme zamanı gelmiş henüz vadesi geçmemiş olan ve tecil edilmiş bulunan alacaklarına pay ayrıldıktan sonra kalan tutardan aynı usullere göre haciz tatbik etmiş diğer dairelerin alacaklarına pay ayrılacaktır.

Bu şekilde pay ayrıldıktan sonra kalan tutar, haciz tatbik etmemiş tahsil dairelerinin muaccel hale gelmiş bulunan, ödeme zamanı gelmiş henüz vadesi geçmemiş olan ve tecil edilmiş bulunan alacaklarına garamaten taksim edilecektir.

Söz konusu dağıtım işlemleri mal üzerine Maliye Bakanlığına bağlı tahsil daireleri arasında ilk sırada haciz tatbik eden tahsil dairesince yapılacaktır.

Örnek 3- Örnek 1'deki borçlu tarafından Ostim Vergi Dairesine ödenen 178.000,- liralık tutardan sırasıyla;

- Takip masraflarına karşılık 2.000,- lira,

- Maliye Bakanlığına bağlı tahsil daireleri arasında ilk sırada haciz tatbik eden Ostim Vergi Dairesinin alacağına karşılık 150.000,- lira,

- İkinci sırada motorlu taşıtlar vergisi için haciz tatbik eden Yeğenbey Vergi Dairesinin 30.000,- lira alacağına karşılık 26.000,- lira,

mahsup edilecektir.

Yeğenbey Vergi Dairesinin alacağının tamamına karşılık tahsilat yapılmamış, Yeditepe Veraset ve Harçlar Vergi Dairesine de herhangi bir pay ayrılmamış olmasına rağmen bu vergi dairelerince de hacizler kaldırılacaktır. Ancak, bu alacakların anılan vergi dairelerince takip ve tahsiline devam edileceği tabiidir.

Diğer taraftan, örnek olaydaki mahcuz malın taşıt olması durumunda, Yeğenbey Vergi Dairesince ilk sırada haciz tatbik edilmemesine rağmen, borçludan tahsil edilen tutardan takip masraflarına pay ayrıldıktan sonra malın aynından doğan motorlu taşıtlar vergisi ve bu vergiye bağlı fer'i alacaklar ile vergi cezalarına pay ayrılacaktır. Maddede yer alan öncelik hükmü malın aynından doğan alacağı olan vergi dairelerince haciz tatbik edilmemiş olması halinde de uygulanacaktır.

8. 6183 sayılı Kanunun 74/A maddesi kapsamında haczin kaldırılması halinde aynı mala, haczin kaldırıldığı tarihten itibaren üç ay müddetle Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince haciz tatbik edilmeyecektir. Ancak, 6183 sayılı Kanunun 13 üncü maddesi çerçevesinde ihtiyati haciz tatbiki gerektiren hallerde, bu mala ihtiyati haciz tatbik edilmesi mümkündür.

Amme borçlusu lehine üçüncü şahıslar tarafından teminat olarak gösterilen mal üzerindeki haczin 74/A maddesi kapsamında kaldırılması halinde, üçüncü şahsın amme borçlarından dolayı bu malına tahsil dairelerince üç aylık süre sınırlaması olmaksızın haciz tatbik edilebilecektir.

9. 6183 sayılı Kanunun 74/A maddesi hükmünden yararlanılabilmesi için hacze ilişkin olarak dava açılmaması, açılmış davalardan vazgeçilmesi ve kanun yollarına başvurulmaması, başvurulmuşsa vazgeçilmesi şart olduğundan, amme borçlusunun veya malı teminat olarak gösteren üçüncü şahsın, açmış oldukları davalardan ve/veya kanun yollarından feragat ettiklerine ilişkin dilekçeyi ilgili mahkemesine vermeleri ve feragatlerine ilişkin belgeyi ilk sırada haczi tatbik eden tahsil dairesine ibraz etmeleri gerekmektedir.

İlk sırada haciz tatbik etmiş olan tahsil dairesince; feragate konu olacak davaların tespiti için mahcuz mala haciz tatbik etmiş olan diğer tahsil dairelerinden haciz işlemlerine karşı dava açılıp açılmadığı araştırılacak, açılmış davalardan feragate ilişkin belgeler temin edildikten sonra belgelerin örneği ilgili tahsil dairelerine gönderilecektir. Hacze ilişkin açılmış davalardan vazgeçilmemesi halinde madde hükmünden yararlanılamayacaktır.

Ayrıca, 74/A maddesinde, maddeden yararlanmak üzere başvuruda bulunarak hacze karşı açtığı davalardan vazgeçen borçlunun, haczi kaldırılan mal ile ilgili açtığı davaların mahkemelerce incelenmeyeceği ve herhangi bir sebeple incelenerek karara bağlanması halinde bu kararın hükümsüz sayılacağı hükme bağlanmıştır. Tahsil dairelerince maddenin uygulanması sırasında bu hususun da dikkate alınması gerekmektedir.

10. 6183 sayılı Kanunun 13 üncü maddesi kapsamında tatbik edilmiş ihtiyati haciz, Kanunun 74/A maddesine dayanılarak kaldırılmayacaktır. Ancak, ihtiyati haczin Kanunun 16 ncı maddesi kapsamında teminat alınması halinde kaldırılabilmesi tabiidir.

11. 6183 sayılı Kanunun 74/A maddesinden yararlanmak üzere başvuruda bulunulması takip işlemlerini durdurmazdır.”

MADDE 5 - Aynı Tebliğin İkinci Kısım, İkinci Bölüm “I. Menkul malların haczi” başlıklı bölümün (1) numaralı alt bölümünün yedinci paragrafından sonra gelmek üzere “2918 sayılı Kanunun Ek 18 inci maddesine göre araç sicilinin Türkiye Noterler Birliğince tutulmaya başlanması halinde, araçlara ilişkin yapılacak haciz işlemleri buna göre sürdürülecektir.” paragrafı eklenmiştir.

MADDE 6 - Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7 - Bu Tebliğ hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.

Tahsilat Genel Tebliği Seri: A Sıra No: 1’in Birinci Kısım, İkinci Bölümünde yer alan “IV. Amme Alacaklarında Rüçhan Hakkı” başlıklı bölümünün (1) numaralı alt bölümünün ikinci paragrafının eski hali;

Madde hükmüne göre, üçüncü şahıslar tarafından haczedilen mallar paraya çevrilmeden önce o mal üzerine amme alacağı için de haciz konulduğunda satış bedeli alacaklılar arasında garameten taksim edilmektedir. Satış bedelinin dağıtımında, amme alacaklarından önce tesis edilmiş olan rehinli alacakların hakları saklı tutulmuş, ancak, eşya ve gayrimenkulün aynından doğan amme alacaklarına rehinli alacaklardan önce tahsil edileceğine yönelik öncelik hakkı verilmiştir.

Tahsilat Genel Tebliği Seri: A Sıra No: 1’in Birinci Kısım, İkinci Bölüm “VIII. Limited Şirketlerin Amme Borçları” başlıklı bölümünün (3) numaralı alt bölümünün altıncı paragrafının eski hali;

Buna göre, ortaklık payının devri; tescil ve ilan edilmese de noter tasdikli devir sözleşmesi, şirket sözleşmesinde aksi öngörülmemişse ortaklar genel kurulunun onayı bu onayın bulunmadığı halde üç aylık sürenin geçmesi ile hüküm ifade etmektedir. Bu durumda ortaklık payının devredildiği tarih olarak noter tasdikli devir sözleşmesi tarihinin esas alınması gerekmektedir